

PLAN MANAGERIAL

întocmit de judecător Ionel Barbă, candidat la funcția de președinte al Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție

PREZENTARE GENERALĂ A SECȚIEI DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL A ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

1. Cadrul legal

Conform art.19 alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Secția de contencios administrativ și fiscal este una dintre cele 4 secții organizate în cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție, iar, conform art.21 din aceeași lege, judecă recursurile declarate împotriva hotărârilor pronunțate de curțile de apel și a altor hotărâri, în cazurile prevăzute de lege.

Competența materială a Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție este stabilită, în principal, de legea cadru în materie, respectiv Legea contenciosului administrativ nr.554/2004. În plus, alte circa 160 de acte normative prevăd expres competența instanței de contencios administrativ în diverse domenii.

Așa cum rezultă din dispozițiile art.10 alin.(1) și (2) din Legea nr.554/2004, competența Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție, ca instanță de recurs, este determinată în principal pe baza a două criterii. Primul este poziția în sistemul autorităților administrației publice a emitentului actului contestat, iar cel de-al doilea, criteriul valoric aplicabil în materia taxelor și impozitelor.

În principal, Secția de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție soluționează, ca instanță de recurs, recursurile declarate împotriva hotărârilor judecătorești pronunțate, în primă instanță, de secțiile de contencios administrativ și fiscal ale Curților de apel.

Cu toate acestea, Secția de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție soluționează, ca instanță de fond, litigii, precum:

- contestațiile formulate în temeiul art.29 alin.(7) din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, împotriva hotărârilor Plenului Consiliului Superior al Magistraturii privind cariera și drepturile judecătorilor și procurorilor;

- acțiunile având ca obiect hotărârea de revocare din funcție a membrilor Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României (art.33 alin.9 din Legea nr.31/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României);

- acțiunile având ca obiect hotărârile Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României, prin care se soluționează contestațiile formulate împotriva actelor adoptate de Banca Națională a României cu privire la o instituție de credit, inclusiv cele cu privire la persoanele prevăzute la art.108 alin.(1) din O.U.G. nr.99/2006 ori la persoanele desemnate să asigure conducerea sucursalelor instituției

de credit și actele cu privire la acționarii acesteia (conform art.275 alin.2 din O.U.G. nr.99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului).

2. Volumul de activitate

Conform datelor statistice, volumul de activitate la nivelul secției se prezintă astfel:

	2011	2012	2013	2014
Dosare în stoc la începutul anului	3038	3407	6316	4792
Dosare intrate în cursul anului	6558	8354	5339	4763
Total dosare pe rol	9596	11761	11655	9555
Dosare soluționate în cursul anului	6189	5445	6863	4848
Dosare rămase pe rol la sfârșitul anului	3407	6316	4792	4707

3. Resursele umane alocate secției

Până la sfârșitul anului 2014, secția a funcționat cu următoarea schemă de personal:

Judecători	25 de posturi
Magistrați-asistenți	17 de posturi
Personal auxiliar și conex de specialitate	27 de posturi

Raportat la evoluția în creștere a volumului de activitate începând cu anul 2006, desfășurarea activității de judecată în condiții de eficiență și celeritate din perspectiva justițiabilului, ca principal beneficiar al actului de justiție, precum și într-un climat de normalitate și sănătate în muncă, din perspectiva persoanelor chemate să contribuie la realizarea justiției, impunea fie adaptarea a resurselor umane și materiale necesare, fie intervenția legislativă de natură a diminua gradul de încărcare a activității personalului.

Doresc să subliniez faptul că, în privința resurselor umane alocate secției, în cursul mandatului anterior numărul posturilor de judecător a crescut de la 25 la 31, numărul posturilor de magistrat-asistent a crescut, de asemenea, de la 17 la 21.

Cu toate acestea, secția funcționează în prezent doar cu 24 de judecători în funcție (inclusiv președintele secției), ceea ce permite constituirea a doar 8 complete de judecată în compunere stabilă.

Conform datelor statistice, în condițiile în care resursele umane alocate celor 3 secții sunt comparabile, în anul 2014 volumul de activitate al Secției de contencios administrativ și fiscal a depășit volumul total al celorlalte două secții civile. Mai exact spus, conform acelorași date statistice, la finele anului 2014, cei 25 de judecători ai secției, reprezentând 24% din numărul judecătorilor Înaltei Curți, aveau de gestionat 63,54% din numărul total de dosare aflate pe rolul instanței, în timp ce, comparativ, Secția I civilă avea doar 13,66%, iar Secția a II-a civilă, 15,08%.

4. Analiza efectuată în vederea stabilirii obiectivelor

La întocmirea prezentului Plan managerial am realizat o analiză a realităților constatate în exercitarea funcției de președinte al secției în perioada februarie 2012 – iunie 2015.

În urma analizei efectuate, am observat următoarele:

4.1. Puncte tari

Profesionalismul, coeziunea, încrederea și respectul – caracteristici ale colectivului de judecători, magistrați-asistenți și personal auxiliar de specialitate, de natură a genera un climat optim pentru desfășurarea activității.

Modalitatea de lucru existentă la nivelul secției în privința identificării și înlăturării divergențelor de jurisprudență, dezbaterii și soluționării conflictelor de idei și oricăror alte aspecte referitoare la desfășurarea activității ivite în cadrul colectivului.

Implicarea activă și preocuparea permanentă a întregului colectiv în desfășurarea activității de judecată sau administrative cu celeritate și cu respectarea dispozițiilor legale.

4.2. Puncte slabe:

Punctele slabe identificate în activitatea secției au caracter exogen, fiind determinate de factori exteriori structurii și colectivului acesteia.

Principalele aspecte vulnerabile rezidă în:

- volumul de activitate în continuă creștere pe parcursul ultimilor ani, împrejurare determinată de aplicarea dispozițiilor legale în vigoare ce atrag competența secției, ca instanță de fond și instanță de recurs, precum și de multitudinea acțiunilor în contencios administrativ formulate de persoanele care se consideră vătămate prin acte administrative emise de autoritățile publice centrale, în

privința cărora secției îi revine competența de a soluționa recursurile declarate împotriva hotărârilor pronunțate, în primă instanță, de secțiile de contencios administrativ ale Curților de apel;

- insuficiența resurselor umane și materiale (din punct de vedere al spațiilor cu destinația de sală de ședință, sală de consiliu, birouri, arhivă) alocate secției (situație cu care se confruntă întreaga instanță). Insuficiența resurselor umane rămâne o vulnerabilitate care grevează în continuare activitatea secției, în condițiile în care funcționarea cu schema completă se poate produce, în termeni realiști, probabil în următorii doi ani, având în vedere timpul necesar derulării procedurilor de ocupare a posturilor vacante de judecător, în contextul apariției în anul 2014, în același timp, a unui val de pensionări;

- intrarea în vigoare, începând cu 15 februarie 2013, a Codului de procedură civilă din 2010 a afectat gradul de încărcare a activității secției, întrucât, în același interval de timp alocat judecării cauzelor pe Codul de procedură civilă din 1865, atât judecătorii, cât și magistrații-asistenți și personalul auxiliar de specialitate au gestionat, în mod suplimentar, pregătirea și soluționarea cauzelor nou-înregistrate pe Codul de procedură civilă din 2010 (817 dosare înregistrate în anul 2013, ceea ce reprezintă 15% din numărul total de dosare nou-înregistrate pe anul respectiv). Aceeași situație s-a perpetuat și în 2014 și începutul anului 2015. Spre exemplu, în anul 2014, pe rolul secției au fost înregistrate 3267 de dosare NCPC, ceea ce reprezintă cu 256% mai mult decât cele 917 dosare înregistrate pe rolul celor două secții civile (Secția I civilă și Secția a II-a civilă).

4.3. Măsuri în vederea îmbunătățirii activității secției

În **anul 2012**, au fost adoptate o serie de măsuri organizatorice corespunzător realităților constatate la momentul respectiv (creșterea volumului de activitate, scăderea numărului completelor de judecată), precum:

- fundamentarea propunerilor legislative de reșezare a competențelor în materia contenciosului administrativ în scopul reducerii volumului de activitate aflat în permanentă creștere începând cu anul 2010. Aceste propuneri legislative au fost materializate în **Legea nr.76/2012** pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, respectiv a **Legea nr.2/2013** privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr.134/2010 privind Codul de procedură civilă;
- reorganizarea activității prin reșezarea atribuțiilor personalului auxiliar de specialitate;

În **anul 2013**, au fost adoptate o serie de măsuri administrative a căror necesitate a fost impusă de cele două evenimente care au marcat activitatea secției, respectiv:

- (i) derularea în perioada februarie-aprilie 2013 a procedurii de aplicare a măsurilor de degrevare promovate de Legea nr.2/2013;
- (ii) intrarea în vigoare, începând cu 15 februarie 2013, a Codului de procedură civilă, aprobat prin Legea nr.134/2010, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Aplicarea prevederilor Legii nr.2/2013 a generat următoarele efecte benefice:

- au fost scoase de pe rolul secției și au fost trimise la curțile de apel un număr de circa 2.400 de dosare (ceea ce reprezintă, spre exemplu, 35% din stocul de dosare la data de 31 ianuarie 2013 sau 20% din totalul dosarelor în anul 2012);

- a fost devansat cel mai îndelungat termen fixat aleatoriu din luna martie 2015 la data de 31 octombrie 2013 (ceea ce reprezintă o devansare cu 1 an și 5 luni a primului termen în recurs).

Pentru aplicarea dispozițiilor Codului de procedură civilă din 2010, la nivelul secției au fost stabilite proceduri interne de lucru, prin care au fost stabilite măsuri organizatorice unitare de aplicare, fluxul procedurilor de pregătire a dosarelor și atribuțiile ce revin fiecărei categorii de personal.

În anul 2014, a fost reînființat Completul nr.2 al secției, căruia i-au fost redistribuite administrativ 450 de dosare (pe Codul de procedură civilă de la 1865) repartizate inițial celorlalte complete. Prin această măsură, **cel mai îndelungat prim termen** de judecată în dosarele pe vechiul cod a fost **devansat din luna martie 2015 în luna ianuarie 2015**.

În a doua jumătate a anului 2014 și în prima jumătate a anului 2015, secția a formulat **noi propuneri de modificare a normelor de competență în scopul degrevării de volumul excesiv de activitate și creării unor premise suplimentare pentru soluționarea litigiilor într-un interval de timp cât mai scurt în raport cu momentul înregistrării cauzei pe rolul instanței**. Aceste propuneri legislative se află, în prezent, la Ministerul Justiției.

În anul 2015, o altă măsură adoptată în scopul reducerii stocului de dosare aflat pe rolul secției a fost aceea că au fost înființate **două noi complete**, care au

funcționat în prima jumătate a anului, în compunerea cărora au participat, prin rotație, judecătorii în funcție, membri titulari ai celor 8 complete funcționale.

5. Scurte considerații cu privire la managementul Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție – structură organizatorică și colectivitate umană

Secția de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție reprezintă o colectivitate formată din judecători, magistrați-asistenți și grefieri al cărei obiectiv comun este și trebuie să fie îndeplinirea în cele mai bune condiții a actului de justiție.

Pentru a realiza acest obiectiv un bun manager trebuie să reușească să comunice în condiții excelente cu întregul personal al secției. Pentru a fi realizat un management eficient, președintele secției trebuie să comunice în permanență cu ceilalți, să fie înțeles și să se facă înțeles.

Din punctul de vedere al managementului, inevitabil, apar obstacole în calea comunicării, dar acestea pot fi eliminate printr-o abordare corectă, onestă și cu respect față de interlocutor.

În luarea deciziilor manageriale, președintele de secție trebuie să aibă în vedere că fiecare dintre persoanele cu care lucrează au nivel diferit de pregătire profesională, dar el trebuie să știe cum să determine pe fiecare în parte să dea randament maxim și, pentru aceasta, trebuie să ia în considerare pregătirea, experiența, aptitudinile și chiar talentul fiecăruia în îndeplinirea sarcinilor de serviciu.

Consider că lucrul cel mai important este acela că secția unei instanțe este o colectivitate umană, constituită pe criterii profesionale și care trebuie să realizeze un obiectiv comun, astfel că menținerea unui spirit autentic de echipă este determinantă pentru desfășurarea cu succes a activității.

Un management corect presupune în mod necesar o planificare riguroasă a activității fără însă a cădea în capcana unor scheme prea rigide, care să nu țină cont de factorul uman, ori de alți factori externi perturbatori, motiv pentru care președintele de secție trebuie să facă dovada capacității sale de a se adapta rapid situațiilor noi apărute, în așa fel încât, prin corecțiile pe care le impune, să reușească să mențină o stare de echilibru, înțeleasă ca obiectiv major și primordial al activității de management.

În cadrul secției funcționează judecători și magistrați-asistenți cu o bogată și valoroasă experiență profesională, dar și cu semnificativă experiență universitară, care se bucură de o reală și efectivă recunoaștere în cadrul comunității epistemice din domeniul științelor juridice.

De asemenea, grefierii secției constituie un corp de funcționari cu o solidă pregătire profesională, marea majoritate având studii superioare juridice, parte dintre ei fiind absolvenți ai Școlii Naționale de Grefieri.

6. Atribuțiile președintelui Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție

Atribuțiile președintelui fiecărei secții a Înaltei Curți de Casație și Justiție sunt stabilite, în principal, prin dispozițiile art.31 alin.(2), art.32 alin.(1), art.33 alin.(1) și (4)

Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Conform dispozițiilor menționate, președintele Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție are următoarele atribuții:

- organizează, îndrumă și controlează activitatea secției în limitele prevăzute de lege și de Regulament, ținând seama de dispozițiile președintelui și ale vicepreședintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție;
- stabilește atribuțiile personalului din cadrul secției, potrivit fișei fiecărui post și efectuează, potrivit nevoilor secției, redistribuirea personalului pe posturi și a atribuțiilor acestuia;
- asigură buna organizare și funcționare a sistemului informatizat de repartizare aleatorie a cauzelor pe complete de judecată în cadrul secției, dispun citarea părților, comunicarea recursurilor și îndeplinirea oricăror alte acte procedurale, potrivit legii;
- prezidează completul de judecată, când participă la activitatea de judecată;
- aprobă programul de participare a magistraților-asistenți la ședințele de judecată;
- rezolvă corespondența adresată secției;
- informează președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la activitatea secției în vederea cunoașterii acesteia și, când este cazul, pentru luarea măsurilor prevăzute de lege și de prezentul regulament;
- duce la îndeplinire orice măsură dispusă de Secțiile Unite, precum și de președintele și vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, potrivit legii și prezentului regulament;

- stabilește judecătorii care compun completele de judecată și programează ședințele acestora.

- convoacă judecătorii secției și supune dezbaterii acestora jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție și alte probleme de interes general, în vederea luării măsurilor necesare pentru buna desfășurare a activității secției.

- stabilește grupuri de lucru formate din 2-3 judecători și/sau magistrați-asistenți ai secției pentru identificarea problemelor de drept care generează practică neunitară și propunerea de soluții în scopul rezolvării acestora, inclusiv propunerea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție de către colegiul de conducere al acesteia cu cereri de recurs în interesul legii, în vederea unificării practicii pe diverse probleme de drept.

**OBIECTIVE CONCRETE PROPUSE PENTRU MANDATUL DE PREȘEDINTE
AL SECȚIEI DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL A ÎNALTEI
CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE**

1. Obiectiv propus:

Instituirea și menținerea unui climat optimă de muncă din punct de vedere al relațiilor existente și colaborării la nivelul întregului colectiv al secției.

2. Obiectiv propus:

Efectuarea tuturor demersurilor legale în vederea soluționării cu celeritate a cauzelor, în condițiile în care art.17 alin.(1) din Legea nr.554/2004 prevede obligativitatea judecării „de urgență și cu precădere” a cererilor în materia contenciosului administrativ și fiscal.

3. Obiectiv propus:

Stabilirea compunerii completelor de judecată care funcționează la nivelul secției și realizarea programării în ședințe de judecată a judecătorilor și magistraților-asistenți, de o asemenea manieră, încât să fie asigurat timpul necesar studierii dosarelor și redactării hotărârilor judecătorești.

4. Obiectiv propus:

Perfecționarea mecanismelor de lucru existente la nivelul secției în vederea prevenirii și înlăturării divergențelor de jurisprudență în scopul realizării rolului fundamental ce revine Înaltei Curți de Casație și Justiție, în virtutea dispozițiilor art.126 alin.(3) din Constituție, republicată, de a asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către celelalte instanțe judecătorești.

În prezent, la nivelul secției continuă să fie aplicată procedura în cadrul căreia au loc dezbateri ale judecătorilor pe marginea hotărârilor judecătorești prin care aceeași problemă de drept a fost dezlegată diferit, dezbateri care se finalizează cu adoptarea unui punct de vedere unitar (soluție de principiu), care este respectat, pentru viitor, în soluționarea litigiilor similare. Aceste puncte de vedere sunt comunicate curților de apel pentru a fi avute în vedere în activitatea de judecată și se publică pe pagina de internet a Înaltei Curți, în secțiunea rezervată secției.

Este de subliniat faptul că, în perioada mandatului anterior (februarie 2012 – iunie 2015), la nivelul secției s-au desfășurat **28 de ședințe ale judecătorilor**, în cadrul cărora au fost adoptate **38 de soluții de unificare** a practicii judiciare.

Perfecționarea acestei proceduri poate fi realizată prin continuarea comunicării reale și eficiente cu secțiile de profil ale curților de apel care să permită identificarea, încă de la nivelul instanțelor de fond, a problemelor de drept în materia contenciosului administrativ și fiscal, care au primit o dezlegare diferită la instanțele respective și cărora li se poate răspunde prin prisma jurisprudenței Înaltei Curți.

De asemenea, se va face tot posibilul pentru organizarea unor dezbateri la care să participe judecătorii Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție și judecătorii secțiilor de profil din cadrul curților de apel.

Continuarea implementării măsurilor prezentate va conduce, și pe viitor, la perfecționarea mecanismelor de lucru apte să asigure interpretarea și aplicarea unitară a legii de către toate instanțele judecătorești.

Mecanismul descris mai sus este gândit să funcționeze, ca un instrument util, subsecvent mijloacelor procedurale nou instituite prin Codul de procedură civilă din

2010 în scopul unificării practicii judiciare (recursul în interesul legii și procedura hotărârii prealabile pentru dezlegarea unor probleme de drept).

5. Obiectiv propus:

Consolidarea și dezvoltarea a unui model de grupare a unor decizii relevante pe tipuri de cauze, astfel încât să fie facilitată consultarea acestora de către magistrați, în primul rând, apoi de către justițiabili, într-o fază ulterioară.

Acest obiectiv presupune crearea unor fișe centralizate de jurisprudență în privința problemelor de drept repetitive ivite în activitatea de judecată, după modelul cauzelor privind controlul averilor, conflictul de interese și regimul incompatibilităților, dezvoltat în scopul creării unui instrument util în activitatea de judecată, ca urmare a împrejurării că această materie reprezintă un subiect de interes pentru Mecanismul de cooperare și verificare. În prezent, asemenea fișe de jurisprudență sunt accesibile numai personalului secției, fiind publicate în intranet.

Materialele întocmite vor putea fi publicate pe site-ul instituției, similar cu soluțiile de principiu, care, în prezent, pot fi consultate de orice persoană interesată în secțiunea rezervată secției în cadrul site-ului Înaltei Curți – www.scj.ro.

6. Obiectiv propus:

Identificarea, prin prisma jurisprudenței secției, a situațiilor care impun îmbunătățirea legislației în materia contenciosului administrativ și fiscal, dezbaterea acestora în ședința judecătorilor secției și efectuarea demersurilor legale în vederea promovării acestora.

7. Obiectiv propus:

Continuarea demersurilor pentru modificarea normelor de competență în materia contenciosului administrativ în vederea degrevării secției în vederea creării premiselor unui volum rezonabil de activitate în raport de resursele umane alocate.

8. Obiectiv propus:

Continuarea procesului de standardizare a procedurilor de lucru la nivelul secției, în alte materii decât activitatea propriu-zisă de judecată, pentru a asigura instituirea unor practici administrative uniforme.

9. Obiectiv propus:

Responsabilizarea personalului din compartimentul auxiliar de specialitate din cadrul secției, în scopul realizării sarcinilor acestuia, ca serviciu public la dispoziția justițiabililor.

10. Obiectiv propus:

Utilizarea sistemului informatic al instanței pentru a facilita procesul de comunicare și cunoaștere la nivelul secției a hotărârilor și documentelor relevante desfășurării activității.

În acest sens, urmează ca, prin intermediul sistemului de Intranet, să fie puse la dispoziția fiecărei categorii de personal din cadrul secției – judecători, magistrați-asistenți și personal auxiliar de specialitate – documentele relevante referitoare la procedurile interne de lucru, hotărârile adoptate cu privire la desfășurarea activității administrativ-judiciare, jurisprudența pe diverse materii, hotărârile adoptate în ședința judecătorilor secției și, în general, toate documentele care, prin natura lor, sunt necesar a fi aduse la cunoștința personalului.

11. Obiectiv propus:

Continuarea susținerii activităților aferente participării secției la lucrările Asociației Consiliilor de Stat și a Jurisdicțiilor Administrative Supreme din Uniunea Europeană, având în vedere faptul că, prin Legea nr.182/2007, a fost aprobată aderarea Înaltei Curți de Casație și Justiție a României, prin Secția de contencios administrativ și fiscal, la Asociația Consiliilor de Stat și a Jurisdicțiilor Administrative Supreme din Uniunea Europeană.

Judecător

IONEL BARBĂ

